

Základním cílem bylo vykreslit osobnost Josefa Knapa. Zajímala mě také jeho činnost, rozvoj a zrání v osobnost. Chtěla jsem odkrýt kořeny hnutí ruralismu, zmínit se o jeho významu. Poukázat na Knapa, jako na hlavního představitele tohoto směru. Nechtěla jsem vynechat ani další představitele.

Na stěžejní otázky životního příběhu Josefa Knapa, přístupu k době, postoji ke skutečnosti se mi podařilo odpovědět. Dokládám to i jeho programem, uchovaném v člancích a ohlasech. Zajímaly mne recenze, bezprostřední reakce na první vydání Knapových knih. Oslovily mne reedice vyšších děl, polemiky, které rozpoutal. Byla bych ráda, aby se o jeho jménu více psalo v literárních příručkách, aby byly v čítankách ukázky z jeho díla. Takový povídkový soubor Čas kopřiv neztratil na své aktuálnosti. (Velmi silná je Povídka Maškary na Popeleční středu - o selce, které zabaví statek a ona se vrátí v noci, aby pomohla prasnici při porodu, i když už to není její majetek.) Zajímavá by byla i monografie, ovšem to již přesahuje cíle této práce.

Ruralismus má rozměr historický, sociologický, politický, ovšem i obecně lidský. Málokdy se na to tak díváme, protože příručky daly tématu zkrslující pachut'. Není jednoznačná odpověď na to, kdo je ruralista, co je ruralismus. Myslím, že záleží na kontextu, zda autora zařadíme do katolické, ruralistické nebo jiné literatury. Francouzští regionalisté, kteří měli naše ruralisty inspirovat, vycházejí z jiných tradic než naši autoři. Stejně tak američtí předchůdci ruralismu. Nejbližší jsou Knapovým dílům severské romány.